

Wymagania edukacyjne – Muzyka, klasa 4

Nowa podstawa programowa 2026 r.

1. Wstęp do muzyki i integracja

Tematy lekcji: Spotkanie z muzyką; Muzyka dobra na wszystko (elementy muzykoterapii i uważności); Nasze muzyczne zasady.

- Dopuszczająca (2): Zachowuje ciszę podczas ćwiczeń relaksacyjnych i uważności. Z pomocą nauczyciela wymienia jedną zasadę panującą na lekcji.
- Dostateczna (3): Bierze udział w grupowych ćwiczeniach oddechowych i ruchowych. Wyjaśnia, jak muzyka wpływa na samopoczucie.
- Dobra (4): Samodzielnie wykonuje proste ćwiczenia relaksacyjne (trening uważności). Aktywnie współtworzy kodeks muzyczny klasy.
- Bardzo dobra (5): Prawidłowo i świadomie kontroluje oddech podczas ćwiczeń wyciszających. Uzasadnia, jak muzyka pomaga redukować stres.
- Celująca (6): Proponuje własne proste ćwiczenie ruchowe lub oddechowe wspomagające relaksację grupy.

2. Rytmika i rytm w muzyce

Tematy lekcji: Rytm wokół nas; Wartości nut i pauz (ćwierćnuta, ósemka, półnuta, cała nuta).

- Dopuszczająca (2): Próbuje powtarzać proste gesty dźwiękowe (klaskanie, tupanie) za grupą. Rozpoznaje symbole nut.
- Dostateczna (3): Wyklaskuje w grupie puls utworu oraz proste rytmy złożone z ćwierćnut i ósemek. Rozpoznaje nazwy podstawowych nut.
- Dobra (4): Samodzielnie odczytuje i wykonuje kilkutaktowe schematy rytmiczne z użyciem ćwierćnut, ósemek i półnut wraz z ich pauzami.
- Bardzo dobra (5): Płynnie i bezbłędnie wykonuje złożone ćwiczenia rytmiczne (w tym całe nuty). Samodzielnie zapisuje podany przez nauczyciela rytm za pomocą symboli z podręcznika.
- Celująca (6): Tworzy własne rytmy. Wykonuje bezbłędnie dwumiarowe i trójmiarowe struktury polirytmiczne (np. jedna ręka gra puls, druga rytm).

3. Teoria muzyki i pismo nutowe

Tematy lekcji: Pięciolinia i klucz wiolinowy; Poznajemy gamę C-dur (nazwy solmizacyjne i literowe); Elementy dzieła muzycznego (tempo, dynamika, artykulacja).

- Dopuszczająca (2): Wskazuje na to, że nuty zapisuje się na pięciolinii. Rozpoznaje różnice w dynamice utworu.
- Dostateczna (3): Rysuje klucz wiolinowy. Wymienia nazwy solmizacyjne (do, re, mi...). Rozróżnia podstawowe tempo (szybkie/wolne) i dynamikę (głośno/cicho).

- Dobra (4): Stosuje nazwy solmizacyjne oraz literowe (C, D, E...) gamy C-dur i wskazuje ich miejsca na pięciolinii. Definiuje pojęcia: tempo, dynamika, artykulacja.
- Bardzo dobra (5): Bezbłędnie i sprawnie zapisuje oraz odczytuje nuty gamy C-dur. Rozpoznaje i nazywa w słuchanym utworze zmiany dynamiczne i artykulację (np. staccato, legato).
- Celująca (6): Błyskawicznie czyta nuty głosem (solmizacją) bezpośrednio z zapisu (a vista). Samodzielnie komponuje na pięciolinii prostą melodię z zachowaniem reguł gamy C-dur i metrum.

4. Gra na instrumentach

Tematy lekcji: Instrumenty perkusyjne niemelodyczne; Poznajemy instrumenty melodyczne; Warsztaty gry na dzwoneczkach i flecie prostym.

- Dopuszczająca (2): Próbuje uderzać w instrument perkusyjny, ale gubi puls i rytm zespołu.
- Dostateczna (3): Rozróżnia podstawowe instrumenty perkusyjne (marakasy, trójkąt, bębenek). Gra prosty akompaniament rytmiczny w grupie.
- Dobra (4): Poprawnie dzieli instrumenty na melodyczne i niemelodyczne. Na dzwoneczkach chromatycznych lub flecie gra poprawnie krótki motyw muzyczny.
- Bardzo dobra (5): Samodzielnie i płynnie gra na dzwoneczkach/flecie prostym całą piosenkę z podręcznika, dbając o czysty dźwięk, odpowiednie tempo i prawidłowy chwyt pałeczki/aplikaturę.
- Celująca (6): Bezbłędnie wykonuje solo trudniejsze utwory instrumentalne (w tym dodatkowe). Potrafi samodzielnie dobrać prosty akompaniament do śpiewu klasy lub samodzielnie konstruuje sprawny instrument z materiałów ekologicznych.

5. Śpiew i emisja głosu

Tematy lekcji: Jak prawidłowo śpiewać (higiena głosu); Piosenki z dziecięcego i popularnego repertuaru (nowości Pawła Gosposia); Pieśni hymniczne i patriotyczne.

- Dopuszczająca (2): Śpiewa w grupie najprostsze piosenki, często myląc tekst i melodię; polega wyłącznie na głosie nauczyciela.
- Dostateczna (3): Śpiewa w zespole piosenki ze słuchu, pamiętając większość tekstu. Potrafi zaśpiewać z klasą pełny tekst Mazurka Dąbrowskiego.
- Dobra (4): Śpiewa czysto i poprawnie rytmicznie w małej grupie. Wykonuje proste ćwiczenia rozgrzewki wokalne, dbając o prawidłową postawę ciała.
- Bardzo dobra (5): Śpiewa samodzielnie lub w duecie z pamięci poznane piosenki. Wykazuje się czystą intonacją, poprawną dykcją i świadomym operowaniem oddechem.
- Celująca (6): Śpiewa solo z pełną, dojrzałą interpretacją muzyczną (dynamika, frazowanie). Bezproblemowo realizuje śpiew dwugłosowy (kanony) .

6. Akademia Młodego Melomana

Tematy lekcji: W filharmonii i operze; Wielcy kompozytorzy (Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko); Aktywne słuchanie muzyki klasycznej.

- Dopuszczająca (2): Zachowuje odpowiednią postawę i skupienie (ciszę) podczas słuchania muzyki klasycznej w klasie.
- Dostateczna (3): Porównuje ogólny nastrój i charakter słuchanego dzieła (np. uroczysty, smutny, taneczny). Wymienia nazwiska Chopina i Moniuszki.
- Dobra (4): Rozpoznaje ze słuchu brzmienie wybranych instrumentów symfonicznych (np. fortepian, skrzypce, flet). Podaje kluczowe fakty z życia omawianych kompozytorów.
- Bardzo dobra (5): Rozpoznaje ze słuchu znane utwory muzyki poważnej (np. Prząśniczkę Moniuszki czy Poloneza A-dur Chopina). Analizuje w słuchanym utworze zmiany tematów i strukturę dzieła.
- Celująca (6): Ocenia charakter i nastrój słuchanych utworów. Uzasadnia ich klimat i nastrój.

7. Tradycja i tańce

Tematy lekcji: Polskie tańce narodowe (Polonez, Mazur); Muzyka ludowa i folklor naszego regionu; Obrzędy i pieśni okolicznościowe (kolędy, piosenki na Dzień Matki).

- Dopuszczająca (2): Maszeruje w grupie w rytm muzyki. Rozróżnia kolędę od piosenki popularnej.
- Dostateczna (3): Wymienia nazwy co najmniej dwóch polskich tańców narodowych. Rozpoznaje podstawowy krok marszowy poloneza.
- Dobra (4): Opisuje cechy charakterystyczne poloneza (metrum, dostojny charakter). Poprawnie wykonuje krok podstawowy oraz podstawową figurę (ukłon). Wskazuje cechy stroju ludowego swojego regionu.
- Bardzo dobra (5): Rozpoznaje tańce narodowe ze słuchu. Płynnie tańczy w parze prosty układ poloneza. Rozróżnia instrumenty ludowe i śpiewa tradycyjne pieśni obrzędowe.
- Celująca (6): Wykazuje się głęboką wiedzą o folklorze regionalnym i polskim. Samodzielnie projektuje lub współprowadzi miniaturowy układ choreograficzny dla klasy; wykazuje dobrą koordynację ruchowo-taneczną.

8. Projekty i relacje

Tematy lekcji: Tworzymy szkolny teatr muzyczny; Współpraca w zespole – nasz wielki koncert (korelacja z plastyką).

- Dopuszczająca (2): Chętnie włącza się w działania grupowe, nie przeszkadzając innym uczestnikom projektu.
- Dostateczna (3): Wykonuje przydzielone proste zadanie w grupie projektowej (np. przygotowanie prostego rekwizytu lub śpiew w chórze).
- Dobra (4): Aktywnie współpracuje w zespole, terminowo i starannie realizując powierzoną mu rolę wykonawczą lub plastyczno-muzyczną.
- Bardzo dobra (5): Wykazuje się dużą samodzielnością i zaangażowaniem w grupie; pomaga innym, proponuje ciekawe rozwiązania sceniczne lub scenograficzne.

- Celująca (6): Pełni rolę lidera grupy projektowej (np. reżysera, dyrygenta zespołu perkusyjnego); Wykazuje kompetencje społeczne, organizacyjne oraz artystyczne, integrując działania muzyczne z plastycznymi.